

XIII. seminář o filosofických otázkách matematiky a fyziky¹

Aleš Trojánek
Gymnázium Velké Meziříčí

Ve dnech 21. – 24. srpna 2006 se konal na Gymnáziu Velké Meziříčí XIII. seminář o filosofických otázkách matematiky a fyziky. Tento seminář navazuje na tradici pořádání prázdninových akcí, která vznikla začátkem 80. let minulého století jako akce JČSMF určené zejména středoškolským učitelům M a F. Autor této zprávy se pravidelně zúčastňoval těchto seminářů a rád dosvědčí, že pro něj i pro mnoho dalších středoškolských kolegů byla tato „prázdninová soustředění“ vítaným a naprosto ojedinělým zpestřením prázdninových dní. Hlavní organizátoři (Martin Černohorský, Josef Janás, Marie Fojtíková) připravovali výběrem přednášejících a propracovanou „seminární technologii“ všem účastníkům na svou dobu výjimečné možnosti poznávání nejen filosofických otázek matematiky a fyziky. Účastníci dostávali ve velkém časovém předstihu předseminární materiály, které obsahovaly kromě základních organizačních informací stručné (někdy i velmi obsáhlé) anotace příspěvků.

Od roku 1992 organizuje tyto semináře Komise pro vzdělávání učitelů M a F při JČMF, konají se pravidelně ve dvouletých cyklech a kromě předseminární brožury se daří (zatím) vydávat i sborníky. Od roku 1993 se také ve dvouletých cyklech pořádají v Jevíčku letní školy z historie matematiky. Obou akcí se kromě středoškolských učitelů zúčastňují i vysokoškolští učitelé a doktorandi.

Tematika seminářů je trochu různorodější než napovídá (historicky daný) název. Příspěvky se týkají filosofických a historických aspektů našich oborů, pokroků v nich a školské problematiky. Konkrétní přehled příspěvků z posledního semináře je následující: Jaromír Šimša: *Happyendová úloha z kombinatorické geometrie*, Jiří Langer: *Racionalismu a empirismu ve fyzikálním poznání*, Tomáš Tyc: *Zajímavá fyzika – originální a zajímavé pokusy s vysvětlením*, Tomáš Tyc: *Sdílení kvantového tajemství*, Pavel Krtouš: *EPR paradox pro pěšáky*, Dag Hrubý: *O výuce infinitezimálního počtu na gymnáziu*, Richard von Unge: *Teorie superstrun*, Monika Kováčová: *Ako efektivně využívat software Mathematica na stredných školách*, Pavel Cejnar: *Symetrie v mikrosvětě*, Jiří Podolský: *Hrabě Buquoy a jeho úlohy*, Jan Novotný: *Kurt Gödel a problém času*, Ivan Saxl: *Statistika v živých tělech*, panelová diskuse: *Rámcové a školní vzdělávací programy – možnosti či hrozby*.

Součástí semináře byly i večerní diskuse ve velkomeziříčských podnicích a též společenský večer, na kterém vystupovali tradiční účastníci: J. Langer, Dag Hrubý, Jindřich Bečvář, ... Poděkování za zdařilý seminář patří hlavně přednášejícím, kteří zajímavá a aktuální témata pěkně přednesli.

Jak již bylo řečeno, součástí seminárních materiálů je sborník s příspěvky z toho minulého. Snahou editorů je připravit ho tak, aby byl autonomní publikací zajímavou nejen pro účastníky. Titulní stranu přetiskuje spolu s informací, že na adrese autora tohoto příspěvku si ho mohou případní zájemci objednat. Jeho elektronická verze je vystavena na stránkách www.gvm.cz

---

¹ Článek je přetištěn z *Československého časopisu pro fyziku* 56 (2006), 410.

Obr. Doc. Mgr. Tomáš Tyc, Ph.D, při přednášce Zajímavá fyzika

Titulní strana sborníku přednášek z roku 2004.

XIII. seminář o filosofických otázkách matematiky a fyziky¹

Aleš Trojánek
Gymnázium Velké Meziříčí

Ve dnech 21. – 24. srpna 2006 se konal na Gymnáziu Velké Meziříčí XIII. seminář o filosofických otázkách matematiky a fyziky. Tento seminář navazuje na tradici pořádání prázdninových akcí, která vznikla začátkem 80. let minulého století jako akce JČSMF určené zejména středoškolským učitelům M a F. Autor této zprávy se pravidelně zúčastňoval těchto seminářů a rád dosvědčí, že pro něj i pro mnoho dalších středoškolských kolegů byla tato „prázdninová soustředění“ vítaným a naprosto ojedinělým zpestřením prázdninových dní. Hlavní organizátoři (Martin Černohorský, Josef Janás, Marie Fojtíková) připravovali výběrem přednášejících a propracovanou „seminární technologii“ všem účastníkům na svou dobu výjimečné možnosti poznávání nejen filosofických otázek matematiky a fyziky. Účastníci dostávali ve velkém časovém předstihu předseminární materiály, které obsahovaly kromě základních organizačních informací stručné (někdy i velmi obsáhlé) anotace příspěvků.

Od roku 1992 organizuje tyto semináře Komise pro vzdělávání učitelů M a F při JČMF, konají se pravidelně ve dvouletých cyklech a kromě předseminární brožury se daří (zatím) vydávat i sborníky. Od roku 1993 se také ve dvouletých cyklech pořádají v Jevíčku letní školy z historie matematiky. Obou akcí se kromě středoškolských učitelů zúčastňují i vysokoškolští učitelé a doktorandi.

Tematika seminářů je trochu různorodější než napovídá (historicky daný) název. Příspěvky se týkají filosofických a historických aspektů našich oborů, pokroků v nich a školské problematiky. Konkrétní přehled příspěvků z posledního semináře je následující: Jaromír Šimša: *Happyendová úloha z kombinatorické geometrie*, Jiří Langer: *Racionalismu a empirismu ve fyzikálním poznání*, Tomáš Tyc: *Zajímavá fyzika – originální a zajímavé pokusy s vysvětlením*, Tomáš Tyc: *Sdílení kvantového tajemství*, Pavel Krtouš: *EPR paradox pro pěšáky*, Dag Hrubý: *O výuce infinitezimálního počtu na gymnáziu*, Richard von Unge: *Teorie superstrun*, Monika Kováčová: *Ako efektivně využívat software Mathematica na stredných školách*, Pavel Cejnar: *Symetrie v mikrosvětě*, Jiří Podolský: *Hrabě Buquoy a jeho úlohy*, Jan Novotný: *Kurt Gödel a problém času*, Ivan Saxl: *Statistika v živých tělech*, panelová diskuse: *Rámcové a školní vzdělávací programy – možnosti či hrozby*.

Součástí semináře byly i večerní diskuse ve velkomeziříčských podnicích a též společenský večer, na kterém vystupovali tradiční účastníci: J. Langer, Dag Hrubý, Jindřich Bečvář, ... Poděkování za zdařilý seminář patří hlavně přednášejícím, kteří zajímavá a aktuální témata pěkně přednesli.

Jak již bylo řečeno, součástí seminárních materiálů je sborník s příspěvky z toho minulého. Snahou editorů je připravit ho tak, aby byl autonomní publikací zajímavou nejen pro účastníky. Titulní stranu přetiskuje spolu s informací, že na adrese autora tohoto příspěvku si ho mohou případní zájemci objednat. Jeho elektronická verze je vystavena na stránkách www.gvm.cz

---

¹ Článek je přetištěn z *Československého časopisu pro fyziku* 56 (2006), 410.

Obr. Doc. Mgr. Tomáš Tyc, Ph.D. při přednášce Zajímavá fyzika

Titulní strana sborníku přednášek z roku 2004.

XIII. seminář o filosofických otázkách matematiky a fyziky¹

Aleš Trojánek
Gymnázium Velké Meziříčí

Ve dnech 21. – 24. srpna 2006 se konal na Gymnáziu Velké Meziříčí XIII. seminář o filosofických otázkách matematiky a fyziky. Tento seminář navazuje na tradici pořádání prázdninových akcí, která vznikla začátkem 80. let minulého století jako akce JČSMF určené zejména středoškolským učitelům M a F. Autor této zprávy se pravidelně zúčastňoval těchto seminářů a rád dosvědčí, že pro něj i pro mnoho dalších středoškolských kolegů byla tato „prázdninová soustředění“ vítaným a naprosto ojedinělým zpestřením prázdninových dní. Hlavní organizátoři (Martin Černohorský, Josef Janás, Marie Fojtíková) připravovali výběrem přednášejících a propracovanou „seminární technologii“ všem účastníkům na svou dobu výjimečné možnosti poznávání nejen filosofických otázek matematiky a fyziky. Účastníci dostávali ve velkém časovém předstihu předseminární materiály, které obsahovaly kromě základních organizačních informací stručné (někdy i velmi obsáhlé) anotace příspěvků.

Od roku 1992 organizuje tyto semináře Komise pro vzdělávání učitelů M a F při JČMF, konají se pravidelně ve dvouletých cyklech a kromě předseminární brožury se daří (zatím) vydávat i sborníky. Od roku 1993 se také ve dvouletých cyklech pořádají v Jevíčku letní školy z historie matematiky. Obou akcí se kromě středoškolských učitelů zúčastňují i vysokoškolští učitelé a doktorandi.

Tematika seminářů je trochu různorodější než napovídá (historicky daný) název. Příspěvky se týkají filosofických a historických aspektů našich oborů, pokroků v nich a školské problematiky. Konkrétní přehled příspěvků z posledního semináře je následující: Jaromír Šimša: *Happyendová úloha z kombinatorické geometrie*, Jiří Langer: *Racionalismu a empirismu ve fyzikálním poznání*, Tomáš Tyc: *Zajímavá fyzika – originální a zajímavé pokusy s vysvětlením*, Tomáš Tyc: *Sdílení kvantového tajemství*, Pavel Krtouš: *EPR paradox pro pěšáky*, Dag Hrubý: *O výuce infinitezimálního počtu na gymnáziu*, Richard von Unge: *Teorie superstrun*, Monika Kováčová: *Ako efektivně využívat software Mathematica na středných školách*, Pavel Cejnar: *Symetrie v mikrosvětě*, Jiří Podolský: *Hrabě Buquoy a jeho úlohy*, Jan Novotný: *Kurt Gödel a problém času*, Ivan Saxl: *Statistika v živých tělech*, panelová diskuse: *Rámcové a školní vzdělávací programy – možnosti či hrozby*.

Součástí semináře byly i večerní diskuse ve velkomeziříčských podnicích a též společenský večer, na kterém vystupovali tradiční účastníci: J. Langer, Dag Hrubý, Jindřich Bečvář, ... Poděkování za zdařilý seminář patří hlavně přednášejícím, kteří zajímavá a aktuální témata pěkně přednesli.

Jak již bylo řečeno, součástí seminárních materiálů je sborník s příspěvky z toho minulého. Snahou editorů je připravit ho tak, aby byl autonomní publikací zajímavou nejen pro účastníky. Titulní stranu přetiskuje spolu s informací, že na adrese autora tohoto příspěvku si ho mohou případní zájemci objednat. Jeho elektronická verze je vystavena na stránkách www.gvm.cz

---

¹ Článek je přetištěn z *Československého časopisu pro fyziku* 56 (2006), 410.

Obr. Doc. Mgr. Tomáš Tyc, Ph.D, při přednášce Zajímavá fyzika

Titulní strana sborníku přednášek z roku 2004.